

atılım

sosyal bilimler dergisi
social sciences journal

Cilt / Volume: 5 • Sayı / No: 2 • Kasım/November 2015 ISSN 2146-6181

Editor's Note / Editörden

Değerli okuyucular,

Politik ekonomi çalışmalarının yer aldığı bu özel sayı dosyasının ilk yazısı L. Gizem Eren'in yüksek lisans tezinden türettiği "Tarımsal Kapitalizm: Fizyokrazi" başlıklı makaledir. Çalışmada, iktisadi düşünce tarihinin temel konularından birisi olan Fransız Fizyokrasisi rölâtivist bir yaklaşımla ele alınmıştır. Dönemin düşünürleri ve düşünce yapısı, ilgili dönemin iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerinden hareketle değerlendirilmiş ve Fizyokrazi düşüncesi çağın Fransa'sında Colbert tarafından uygulamaya konulan merkantilist politikalara bir tepki olarak değerlendirilmiştir. Fizyokrazi'nin bir bilim olarak iktisadın ortaya çıkmasındaki önemi ile ekonomi politiğe katkıları yanı sıra, Fransız devrimine etkisi olduğuna ilişkin örtük iddia çalışmanın özgül yanını oluşturmaktadır.

Sayının ikinci yazısı Eren Kırmızıaltın'ın kaleme aldığı "Sosyalist Ekonomi Yönetiminin Rasyonelliği Tartışması: Mises, Hayek ve Piyasa Sosyalistleri" başlıklı çalışmadır. Burada iktisadi düşünce alanındaki eski ama aslında eskimeyen ve politik alana da etki eden teorik bir tartışma, sosyalist planlama tartışması, ele alınmaktadır. Rasyonel bir ekonomi yönetiminin mümkün olabileceğini savunanların argümanları ile bunun mümkün olmayacağını düşünenlerin argümanları eleştirel bir şekilde değerlendirilmiştir. Söz konusu değerlendirmede Kırmızıaltın, tartışmanın bilgi sorunu çerçevesinde olduğunun altını çizerek Hayek'in bilgi temelindeki eleştirilerine piyasa sosyalistlerinin tatmin edici bir cevap sunamadıkları iddiasındadır.

Bu sayıdaki üçüncü makale ise "Sınıflı Toplumlarda 'Kadın'ın Kurtuluşunun Toplumsal İnşasında İki Pozisyon: Marksist Feminizm ve Sosyalist Feminizm" başlığını taşıyor. Erdem Ayçiçek'in çalışması genel olarak Marxizmin, feminist literatüre katkısını ele almış ve feminizm konusunda Marxist ve sosyalist ayrışmanın sonuçlarına odaklanmıştır. Makalenin özgünlüğü, Sosyalist

fenimizin kendisini Marxist feminizme karşı çıkan değil ama çakışmayan bir noktada konumlandırarak, kadına salt kapitalizm bağlamı (iktisadi bağlam) ile değil, toplumsal cinsiyet bağlamında (sosyolojik bağlam) ele aldığına ilişkin iddiasındadır.

Bu sayıdaki dördüncü makale ise Aslıhan Çoban Balcı tarafından kaleme alınmıştır. Makale, Poulantzas'ın küreselleşme kavramsallaştırmasını anlamada kapitalist devletin işlevini ele almaktadır. Küreselleşme sürecinin ulus devleti ortadan kaldırmaktan ziyade onu yeniden şekillendirdiği iddia edilmektedir. Çalışmada, Poulantzas'ın anaakım küreselleşme literatüründen daha farklı bir bağlamda küreselleşme devlet ilişkilerinin tartışılması için zemin hazırladığı iddia edilmektedir. Bu bağlamda Poulantzas'ın temel kavramının "görelî özerklik" olduğu öne sürülmektedir. Poulantzas'ın en önemli katkısının ise küreselleşmeyi, emperyalizmin yeni bir safhası olarak görmesi olduğu iddia edilmektedir.

Bu sayının bir diğer yazısı Orhan Şimşek tarafından kaleme alınmıştır. Yazarın doktora tezinden ürettiği çalışmanın başlığı ise "Yeni Devlet Kapitalizminin Yükselişi; Küresel Ekonomi-Politik bir İnceleme." Çalışmanın temel iddiası, 2008 krizinden sonra neoliberal küresel kapitalizmin zayıfladığı ve kapitalizmin farklı türlerinin uygulanabilirliğinin açığa çıktığıdır. Şimşek'e göre Batı'da kriz sonrası devlet yeniden hatırlanırken, Doğu'da ve özellikle Çin ve Rusya'da devlet mülkiyetli şirketler ve ulusal varlık fonları aracılığıyla küreselleşen bir devlet kapitalizmi, "yeni devlet kapitalizm"i ortaya çıkarmıştır. Şimşek'e göre yeni devlet kapitalizmi eski uygulamalarındaki ulusalcılıktan öte küreselci davranan ve politik ilerlemeyi hedefleyen bir olgudur. Şimşek, çalışmasında, bir yandan devlet kapitalizminin küreselleşmesini sağlayan etmenleri eleştirel bir şekilde değerlendirirken öte yandan mevcut devlet kapitalizminin eski devlet kapitalizmi uygulamalarından farklarını da ortaya çıkartmıştır.

Bu sayıdaki son makale S. Sevinç Orhan ve Metin Sarfati'nin ortaklaşa kaleme aldıkları "Freudian Keynes: Spending Man and Spending State" başlıklı çalışmadır. Çalışma esasen Freudçu yaklaşımın Keynes'in kuramına katkısını ele almaktadır. Yazarların çıkış noktası, iktisadın kullandığı öklidci geometrinin Keynes tarafından reddedildiğidir. Keynes'in inşa ettiği kuram öklidçi geometri ile sınırları belli olan bir alan olmaktan ziyade, risk ve belirsizlikler olan bir alanda hayvani güdülerin olduğu bir anlamda sınırlı olmayan bir alan olarak resmedilmektedir. Çalışmanın özgünlüğü ise iktisat kuramındaki "istifleyen adam"a Freudçu psikanaliz ile Keynes'in "harcayan adam"ı ilave ettiğine ilişkin argümanda saklıdır.

Son olarak bu özel sayının hazırlanması için bana olanak tanıyan Atılım Sosyal Bilimler Dergisi'nin tüm bileşenlerine ve bu sayının hazırlanması sırasında her konuda desteğini sürekli hissettiğim sevgili Dr. Gürsan Şenalp'a özellikle teşekkür etmek isterim. Yeni tartışmalar ya da en azından fikir kıvılcımları yaratabilmek ümidiyle hepinize iyi okumalar dilerim.

Dr. Ahmet Arif Eren

İİBF Maliye Bölümü, Niğde Üniversitesi

ÖZGÜN MAKALE / ORIGINAL PAPERS

- **Tarımsal Kapitalizm: Fizyokrazi**
The Agrarian Capitalism: Physiocracy 6-23
L. Gizem Eren
- **Sosyalist Ekonomi Yönetiminin Rasyonelliği Tartışması:
Mises, Hayek ve Piyasa Sosyalistleri**
*Debating the Rationality of Socialist Economic Planning: Mises, Hayek
and the Market Socialists* 24-48
Eren Kırmızıaltın
- **Sınıflı Toplumlarda ‘Kadın’ın Kurtuluşunun Toplumsal İnşasında
İki Pozisyon: Marksist Feminizm ve Sosyalist Feminizm**
*Two Positions on the Social Construction of the Women’s Emancipation
in Class Societies: Marxist Feminism and Socialist Feminism* 49-82
Erdem Ayçiçek
- **Globalization and the Nation State: A Poulantzian Approach**
Küreselleşme ve Ulus Devlet: Poulantzasçı Bir Yaklaşım 83-105
Aslıhan Çoban Balcı
- **Yeni Devlet Kapitalizminin Yükselişi: Küresel Ekonomi-Politik
Bir İnceleme**
*The Rise of New State Capitalism: A Global Political
Economy Perspective* 106-144
Orhan Şimşek
- **Freudian Keynes: Spending Man and Spending State**
Freudyan Keynes: Harcayan Adam, Harcayan Devlet 145-158
S. Sevinç Orhan - Metin Sarfati
- **“Genel Teori” Çevirisi Üzerine** 158-164
Eren Kırmızıaltın

